

Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΛΗΚΙΟΣ.

—οοο—

Φόρον πρέποντα ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης τελοῦμεν τῇ μνήμῃ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ὃς πᾶσιν ἡμῖν μετὰ τὸν Πικρυνάκον ὑπῆρξεν ὁ ἀσφαλέστατος καὶ προσφιλέστατος ὁδηγὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας εὐκλείας, δημοσιεύοντες ἐν Ἑλλάδι τὸν βίον αὐτοῦ, μεταστάντος ἤδη εἰς ἄλλας σφαίρας ὑπάρξεως. Τίς Ἕλλην λόγιος ἀγνοεῖ τοῦ Ἀγγλου περιηγητοῦ Ληκίου τὸ ὄνομα, τίς ἔχων ἀνὰ χεῖρας αὐτόν, ὡς ἄλλον μίτον τῆς Ἀριάδνης, δὲν ἐξῆλθε θριαμβεύων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ λαβυρίνθου τῆς ἐρημώσεως τῶν προαιωνίων βαρβάρων; Εἰς τίνα ἐξ ἡμῶν ὁ φιλλέλην Λήκιος, τὸ εὐγενὲς τέκνον τῆς ἐλευθέρου καὶ μεγάλης Ἀλβίωνος, δὲν ἐπροξένησεν ἀπειράκις χαρὰν ἀμύθητον, ἀνακαλύψαντα δι' αὐτοῦ πόλιν ποτὲ τῶν προγόνων μεγάλην καὶ ἐνδοξον, ὅπου τοῦ κοινοῦ ὁδοιπόρου ὁ ἀφροντίς ὀφθαλμὸς δὲν βλέπει ἄλλο συνήθως εἰμὴ βᾶθρον ἀπλοῦν ἐπιτήδειον πρὸς ἱπποδασίαν, ἥ καὶ ἀνεξέργαστόν τινα τῶν ὑποζυγίων ποτίστραν; Τίς ἐξ ἡμῶν πολλὰκις δὲν συνεκινήθη μέχρι δακρύων, ἀναγινώσκων τὸν Λήκιον, περιγράφοντα μὲν μετὰ ζωντῆς καὶ μεστῆς πάθους φαντασίας τὰ δεινὰ καὶ τὰς κακώσεις τῆς ἀσιανῆς δουλείας, αἰεὶ δ' ἐλπίζοντα μετὰ θαρρόους καὶ σταθερᾶς πεποιθήσεως, ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς συμφορᾶς καὶ ἀπελπισίας, εἰς τὴν μέλλουσιν ἀνάσκειν τοῦ δούλου ἐκείνου λαοῦ, ὃν οἱ δυνάσται τῆς γῆς πρὸ πολλοῦ ἀνηλεῶς ἐξώδεγαν ἐκ τῆς βίβλου τῶν ζώντων;

Οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ οὗ τὸν ἐπίτομον βίον ἀνακαινοῦμεν ἐνταῦθα τοῖς Ἕλλησι, λαβόντες ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς βασιλικῆς ἐν Λονδίῳ ἐταιρίαις τῶν γεωγράφων. (Address at the anniversary Meeting of royal Geographical society, 28 Μαΐου 1860 σελ. 130.)

Ὁ συνταγματάρχης Οὐίλχελμος Μαρτίνος Λήκιος (William Martin Leake) ἐγεννήθη ἐν Λονδίῳ τὴν 14 Ἰανουαρίου 1777. Ἦν υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Μαρτίνου Ληκίου ἐλεγκτοῦ τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ, καὶ ἐκγονοῦ τοῦ Στεφάνου Μ. Ληκίου ἀνδρὸς στρατιωτικοῦ. Τὸ ὄνομα δὲ τῆς οἰκογενείας πηγάζει ἐκ τοῦ Ἰωάννου Ληκίου τοῦ διατμήτου νκυάρχου τῆς βασιλείας Ἀννης.

ὅτι ἡ ἐρημνία εἶσαν ἀκριβεῖς, ποιεῖσθαι νέον ἀντίτυπον ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ. Ἐκ δὲ τῶν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ διπλωμάτων ἐξάγομεν τὰ ἑξῆς: ὅτι ὁ Ἀναστάσιος Ματαῖος δὲν εἶχεν ἓνα ἀλλὰ δύο ἀδελφούς, Ἀγγελον καὶ Θεόδωρον· ὅτι ἐκ μὲν τοῦ πρώτου κατάγονται οἱ ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐπωνομαζόμενοι « Ἀντζουλινάτοι, » ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου οἱ « Θεωδωρακῆται »· ὅτι ὁ τίτλος τοῦ καμητοῦ ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας μόνον εἰς τὸν Ἀναστάσιον καὶ τοὺς ἄρρενας ἀπογόνους αὐτοῦ, καὶ ὅτι οἱ τοῦ ἄλλου κλάδου δὲν ἔχουσιν τὸ δικαίωμα τοῦ φέρειν τὸν τίτλον τοῦτον. Καὶ μὲν ἡ Ἰόνιος Γερουσία ἀνεγνώρισε πρὸ τινῶν ἐτῶν καὶ τοῦ Ἀγγίλου τοὺς ἀπογόνους ὡς κλητάς, ἀλλ' ἡ Γερουσία, δὲν εἶχε τὴν ἐξουσίαν γὰρ ἀναγνωρίσθαι τίτλων μὴ ὑπάρχοντα.

Μετὰ τὴν ἐγκύκλιον αὐτοῦ παιδεῖαν ἐν τῇ βασιλικῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Οὐίλχελμου, ὁ Οὐίλχελμος Λήκιος ἔλαβε θέσιν ἀξιωματικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ τὸ 1794, καὶ ἤρξατο τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου αὐτοῦ ἐν ταῖς δυτικαῖς Ἰνδίαις. Τὸ ἔτος 1799 διωρίσθη εἰς τὴν θέσιν, ἣτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ ἀφορμὴ πρὸς τὰς μελλούσας αὐτοῦ ἐργασίας. Διωρίσθη ταυτέστι μέλος στρατιωτικῆς τινος ἐπιτροπῆς, σκοπούσης τὴν διδασκαλίαν τῶν Τούρκων εἰς τὴν χρῆσιν τῶν πυροβόλων, διὸ καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἦλθον μετὰ ἐν ἔτος τὸ 1800 ἐγκατέλιπε τὴν πρωτεύουσιν χάριν ἐνεργότερας ἄλλης ὑπηρεσίας. Θεωρήσας ὁ Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ὠφέλιμον τὴν ἀποστολὴν καταλλήλων ἁγγλῶν ἀξιωματικῶν πρὸς τὸν μέγαν Βεζύρην, μαχόμενον τότε κατὰ τῶν Γάλλων εἰς τὰς μετημβρινὰς ἐπαρχίας τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἀπέστειλεν εἰς Ἰόππην τὸν στρατηγὸν Κέλλερ, τὸν λοχαγὸν Λήκιον, καὶ ἄλλους τινάς. Διελθόντες οὗτοι διὰ τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐπεσκέφθησαν τὴν Κύπρον· ἀλλ' ἐνταῦθα ἀπήντησαν τὸν Σίδνεϋ Σμιθ, πρὸ μικροῦ ὑπογράψαντα συνθήκην μετὰ τῶν Γάλλων περὶ ἐκκενώσεως τῆς Αἰγύπτου· ὅθεν θεωρηθεὶς ἤδη ἀνωφέλους τῆς συνδρομῆς αὐτῶν πρὸς τὸν ὀθωμανὸν στρατάρχην, αὐτοὶ ἐπέστρεψαν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ συνθήκη αὕτη δὲν ἐπεκυρώθη, ὁ λοχαγὸς Λήκιος πάλιν ἐπανελάβε τὸν πρῶτον σκοπὸν τοῦ, μεταβὰς πρὸς τὸν μέγαν Βεζύρην εἰς τὴν Συρίαν, ὅθεν ὠφελοῦμενος ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐπεσκέφθη τὸ μέγιστον μέρος τῆς ἀρχαίας Παλαιστίνης καὶ Ἰουδαίας.

Τὸ ἔτος 1801 μετὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ἐπορεύθη διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Αἴγυπτον. Τῆς Ἀλεξανδρείας δὲ παρὰδοθείσης, καὶ τῶν Γάλλων ἀποχωρησάντων, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Λόρδου Οὐτκινσῶν, ὁ Λήκιος συνώδευσε τὸν Ἀμιλτῶνα, τότε ὄντα ἰδιαίτερον γραμματέα τοῦ Λόρδου Ἐλγίνου, εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον, πρὸς γενικὴν τινὰ τῆς χώρας ταύτης ἐξέτασιν, κατὰ τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς καὶ γεωγραφικὴν θέσιν, καὶ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐμπορικὴν αὐτῆς κατάστασιν. Συνέπεια τῆς περιηγήσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ἐκδοσις χάρτου τινὸς τοῦ ῥοῦ τοῦ Νεῖλου, ἀπὸ τῶν καταρρέκτων μέχρι τῆς θαλάσσης, ὁ προπαραδιορισμὸς πλείστων ἀρχαίων θέσεων, καὶ ἡ περιγραφή πάντων τῶν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ περιλαμβανομένων μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, μετὰ παρρητήσεων ἐπὶ τῆς γεωργικῆς καὶ ἐμπορικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου. Ἐκθεσις τῆς περιηγήσεως ταύτης ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀμιλτῶνος ἐν ἔτει 1809.

Τὸ 1802 ἔτος ὁ λοχαγὸς Λήκ ἐπεσκέφθη τὴν Συρίαν, ἐξακαλουθήσας καὶ ἐνταῦθα τὰς αὐτὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῖνας, δι' ὧς ἀπεστάλη εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον· ἐν τῇ ἐπιστροφῇ δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν πατρίδα, ἐπιβιβάσθεις εἰς τὸ πλοῖον, ὃ ἔφεραν εἰς Ἀγγλίαν τοῦ Λόρδου Ἐλγίνου τὰ ἀρχαῖα μάρμαρα, ἐναυάγησεν εἰς τὰ Κύθηρα χαλεπῶς καὶ μόλις διέσωσε τὴν ζωὴν αὐτοῦ.

Ἡ γνῶσις τῆς ἀσιατικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἑξῶν,

ην απέκτησεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ, ὑπῆρξεν ἀναμφισβότως ἡ αἰτία τῆς προσεχοῦς αὐτοῦ ἐκλογῆς, πρὸς τινὰ σπουδαίαν ἀποστολὴν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐπαρχίας τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Διατάχθη λοιπὸν μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἵνα περιεπλεύσῃ τὰς ἀκτὰς, καὶ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν ἐπαρχιῶν τῆς χώρας ταύτης, ἐξετάζων τὰ φρούρια καὶ τὰ μέσα τῆς ἀμύνης, σημειῶν τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ ἐλαττώματα τῆς διοικήσεως, καὶ καταδεικνύων τὰ μέσα τῆς βελτιώσεως αὐτῆς. Πρὸς τοῦτον δὲ τὸν σκοπὸν ἀεχώρησεν ἐξ Ἀγγλίας τὸ ἔτος 1804.

Ἀπὸ τοῦ 1804 μέχρι τοῦ χειμῶνος τοῦ 1806 περιηγεῖτο διηλεκτῶς, κατὰ τὰς λεγόμενας αὐτοῦ ὁδηγίας, εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον. Ἐνθ' ὃ ἐξετέλει τὰ σπουδαῖα τῆς ἀποστολῆς του καθήκοντα, διὰ τρόπου ἱκανοποιήσαντος πληρέστατα τὰς προσδοκίας τῶν ἀρχῶν τῆς πατρίδος του, ἡ ἰδιαιτέρα αὐτοῦ κλίσις, καὶ τὸ ἐμφυτον πνεῦμα πρὸς τὴν ἀρχαιολογίαν ἀνεπτύχθησαν ἐν ταῦθα πληρέστατα, ὅπου καθ' ἑκάστην ἀνεφίετο ἱστορικὸν τι ἢ τοπογραφικὸν πρόβλημα, ἐπιβάλλον τῇ πολυμαθείᾳ αὐτοῦ καὶ κριτικῇ ὀξύνοιά τὴν λύσιν, καὶ ὅπου ἡ ἐμβριθὴς αὐτοῦ γνῶσις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, καθίστη αὐτὸν ἱκανὸν πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν ἀσφαιστάτων καὶ σκοτεινοτάτων ἐπιγραφῶν, δι' ὧν πρῶτον ὠρίσθη ἡ ταυτότης πλείστων κατεστραμμένων σημείων.

Αἱ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Τουρκίας ἐκτραγεῖσαι ἐχθροπραξίαι περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1806, οὐ μόνον ἐμπόδισαν τὴν ἐξακολούθησιν τῶν περιηγήσεών του, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς συνελήφθη ὡς αἰχμάλωτος ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅθεν ὁμῶς ἠδυνήθη μετ' οὐ πολὺ νὰ σωθῇ· τυχὼν δὲ πλοίου διευθυνομένου εἰς τὴν Μαλίτην, μετέβη εἰς ταύτην τὴν νῆσον· ἐντεῦθεν δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ὑγείας του. Ἀπῆλθις δὲ μετὰ ταῦτα ἐστάλη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ ἔτους 1809. Αὗται δὲ αἱ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀπὸ τοῦ 1806—1809 μετὰ τοσαύτης εὐρυίας καὶ ὑπομονῆς γενόμεναι ἐν τόπῳ παρατηρήσεις, ἐπεκταθεῖσαι δὲ καὶ διαταχθεῖσαι ὕστερον μετὰ πολλῆς σκέψεως καὶ σπουδῆς, ἀπετέλεσαν τὰ μετὰ πολλὰ ἔτη δημοσιευθέντα παλῦτιμα καὶ κλασικὰ ἐκεῖνα τοπογραφικὰ συγγράμματα, ἅτινα διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὰς ἀκριβεῖς παρατηρήσεις, ἀνέδειξαν τὸν συγγραφεὰ αὐτῶν τύπον καὶ παράδειγμα γεωγράφου. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης προσέτι χρονολογεῖται καὶ ἡ συμπάθεια αὐτοῦ πρὸς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, ἡ συγγνώμη πρὸς τὰς ἀδυναμίας των, καὶ ἡ ἐλπίς εἰς τὸ μέλλον των, ἥτις τοσαῦτα αὐτῷ ἀκολουθῶς ἐνέπνευσε συγγραμμάτια, καὶ ἥτις τοσοῦτον ἐπὶ ἡνθίζε τὰς συνομιλίαις αὐτοῦ.

Τὸ ἔτος 1815 ὁ ἀντισυνταγματάρχης Λήκιος, ὡς ἀξιωματικὸς Ἄγγλος διατάχθη νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ἐλβετικῆς συμπολιτείας ὑπὸ τὸν Ἀρχιδεῦκα Ἰωάννην, καὶ ἐν τῇ ιδιότητι ταύτῃ διέ-

τριψεν ἐπὶ μῆνας ἐν Βέρνη, μέχρι τῆς γενικῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης.

Ἐπιστρέψας εἰς Ἀγγλίαν ἤρξατο πάλιν τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, ἐξακολουθήσας αὐτὰς μέχρι τέλους τοῦ βίου αὐτοῦ, ἐκτὸς μικρῶν τινῶν διακοπῶν, γιγνομένων ἐξ ἀνάγκης ἐνεῖκα τῶν στρατιωτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἀφ' ὧν ἀπηλλάγη τὸ 1823 λαθῶν τὴν ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἄρσεν αὐτοῦ.

Τὸ ἔτος 1814 ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐν Ἑλλάδι ἐρευναι αὐτοῦ, (Researches in Greece)· τὸ 1821 ἐγένετο ἡ πρώτη ἐκδοσις τῆς αὐτοῦ Τοπογραφίας τῶν Ἀθηνῶν αὐτοῦ (Topography of Athens)· καὶ τὸ 1822 ἐξεδόθη αὐτοῦ ἡ περιήγησις εἰς Νουβίαν, Συρίαν καὶ Ἀραβίαν· (Burckhardt's travels in Nubia, Syria, and Arabia). Τὸ 1824 ἐξέβητο τὰς πρὸ 24 ἐτῶν παρτηρήσεις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐλλάσσονος Ἀσίας. Τὸ 1826 ἐδημοσιεύθη αὐτοῦ ἡ ἱστορικὴ αὐτοῦ σκιαγραφία τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως αὐτοῦ (Historical outline of the Greek revolution)· καὶ τὸ 1829. αὐτοῦ Ὁ Δῆμος τῆς Ἀττικῆς αὐτοῦ (The Demi of Attica). Τὸ ἔτος 1830 ἐδημοσίευσεν ἐν τῶν σπουδαιοτάτων καὶ ἐμβριθεστάτων αὐτοῦ συγγραμμάτων, αὐτοῦ τὴν Περιήγησιν εἰς τὴν Πελοπόννησον αὐτοῦ μετὰ χάρτου ἀκριβεστάτου (Travels in the Morea)· ταύτῃ δὲ ἡκολούθησε τὸ 1835 ἐτέον τις μᾶλλον ἐκτεταμένη αὐτοῦ Περιήγησις εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα αὐτοῦ. (Travels in northern Greece). Τὸ δὲ 1841 ἔτος ἐδημοσιεύθη ἡ δευτέρα ἐκδοσις τῆς Τοπογραφίας τῶν Ἀθηνῶν.

Τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του ἡσχολήθη ὁ Λήκιος εἰς τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ τῶν ἑλληνικῶν νομισμάτων (Numismata Hellenica), συγγράμματος σπουδαιοτάτου, περιέχοντος ἀκριβῆ καὶ πιστὴν περιγραφὴν παντὸς νομίσματος ἐμπεριεχομένου ἐν τῇ πλουσίᾳ αὐτοῦ συλλογῇ, μετὰ κριτικῶν καὶ ἱστορικῶν σημειώσεων· τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἐδημοσιεύθη τὸ 1835. Τὸ δὲ 1859 ὀλίγας ἐβδομάδας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐξεδόθη συμπλήρωμα τοῦ προηγουμένου. Ἀμρότερα δὲ ταῦτα ὁμοῦ λαμβανόμενα εἰσὶν ἀνεξάντλητος πηγὴ πληροφοριῶν, διὰ πάντα ἀρχαιολόγον καὶ ἱστορικόν· διότι ὡς γνωστὸν ἐκ τῶν νομισμάτων διεχυθῆ πολλὰκις τὸ πρῶτον φῶς ἐπὶ πολλῶν προβλημάτων τῆς ἀρχαίας ἱστορίας καὶ τοπογραφίας, ἄλλως τε σκοτεινῶν ἢ συζητουμένων.

Ὁ Συνταγματάρχης Λήκιος ἦν μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν συλλόγων ἀγγλικῶν τε καὶ ἄλλων· ἐγένετο μέλος τῆς εταιρίας τῶν καλουμένων Dilettanti (α) τὸ 1814, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ λόρ-

(α) Ἡ γνωστὴ αὕτη πανταχοῦ ἐταιρεία τῶν Dilettanti, σύγκειται ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας, καταβαλλόντων ἀφ' ἑαυτῶν χρηματικὰς προσοφάτας πρὸς ἀρχαιολογικοὺς σκοπούς. Ὅταν δὲ συναχθῇ παρὰ τι κατάλληλον, τότε ἡ ἀποστέλλονται δι' αὐτοῦ εἰς διάφορα μέρη ἀρχαιολόγοι, χάριν ἀνασκαφῶν καὶ περιγραφῶν καὶ καταμετρήσεων διαφόρων μνημείων ἀρχαίων, ἡ ἐκτίθεται πολυδάπανόν τι ἀρχαιολογικὸν σύγγραμμα, πρεῖδ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν τῆς ἐταιρείας αὐτῆς. Τοιοῦτον ἔστι τὸ κατὰ τὸ 1851 τυπωθὲν ἐν Λονδίνῃ διάσημον σύγγραμμα περὶ τῆς ἀττικῆς

ΑΝΔΡΕΚΤΑ ΤΙΝΙ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ (1).

—ooo—

Ἐν Στενημάχῳ τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1860.

Περὶ σπουδάστε φίλε!

Σήμερον, τέλος πάντων, ἔρχομαι νὰ ἐκπληρώσω κατὰ τὸ ἐνὸν τὴν πρὸ πολλοῦ δοθείσαν ὑπόσχεσίν μου, ἐπιστέλλων ὑμῖν ὅτι ἐν ὧραις σχολῆς ἐδυνήθην μέχρι τοῦδε νὰ συναθροίσω περὶ τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως, ὅσον ἐθιμὰ τινα τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, μύθους, παιδιὰς, λέξεις, ἐπιγραφὰς κλπ. Ἄνδρες δὲ σοφοὶ θέλουσι βεβαίως ἀναλάβει τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν τοιούτων ἔρευναν, τὴν ἀντιπαράθεσιν αὐτῶν πρὸς τὰ τῶν προγόνων ἡμῶν ἀνάλογα, καὶ ἐν γένει τὴν καθολικὴν αὐτῶν ἐξέτασιν, καθὼς καὶ προκηρύξεις περὶ τούτου ἰδημοσιεύθησαν (ὄρ. *Ἡμέρας* ἀριθ. 223).

Ἡ ἀνάγκη δὲ καὶ ἡ χρησιμότης τῆς τοιούτων συλλογῆς καὶ δημοσιεύσεως ὑπὸ πολλῶν ἤδη κατεδείχθη. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἱστορικῆς καὶ φιλολογικῆς αὐτῶν ἀξίας, τὰ τοιαῦτα συντελοῦσι πολὺ καὶ εἰς τὸ νὰ καταδείξωσιν ἀδικφιλονεικῆτως τὴν ἀληθῆ καταγωγὴν τῶν λαῶν τῶν χωρῶν μάλιστα ταύτων, τοὺς ὁποίους ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τοσοῦτον ἐπιμόνας καὶ πεισματωδῶς ζητοῦσιν οἱ ἀποσπάτωσιν ἀπὸ τῶν ἐνδόξων αὐτῶν ἀγκυμήσεων καὶ ἀπὸ τῶν οὐχ ἦττον ἐνδόξων προσδοκιῶν αὐτῶν. Εἰναι δὲ χρέος ἀπάντων τῶν λογίων νὰ συλλέγωσιν ὅλα τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῶς ἐν ὅσῳ εἶναι κειρὸς διότι ἴσως μετὰ παρελευσιν ὀλίγων ἐτι ἐνικυτῶν τὸ ἔργον καταστήσεται δυσχερέστερον, ἀπὸ τοσοῦτον ἀκρίτως, καὶ ἐν πολλοῖς ἐν αὐτῷ δέοντι, ὑπὸ πάντων εἰσποιούμενος εὐρωπαϊσμός ἢ μᾶλλον ξενοισμός, ἐξοστρακίζων ἀνηλεῶς καὶ βράκας καὶ μεσημέρια καὶ κεφαλῆς καλύμματα ποικιλότατα καὶ ἀντεριά καὶ λεμπαιτίδες καὶ δεσίματα (2), ἀπειλῇ καὶ αὐτὰς τὰς ἀθωοτάτας παιδιὰς νὰ ἐφηνίσῃ, καὶ τοὺς ἐθνικοὺς μύθους νὰ ἀντικαταστήσῃ διὰ μυθιστοριῶν καὶ ἱεποτικῶν διηγημάτων, ἀντιστάγων εἰς τὰ τοῖς προσφιλεῖ ἐν τοῖς διηγήμασι τοῖς ἀπλοῖς ὀνόματα τοῦ *Κώστα* καὶ τοῦ *Γιάννη* καὶ τοῦ *Εὐθυμίου* καὶ τῆς *Ελένης* καὶ τῆς *Φρόσως*, ὀνόματα ἄλλα, *Αλφρέδους*, *Καρλόλου*, *Αουκερτίας*. Ἀπόδειξις τῶν εἰρημένων εἶναι ὅτι πολλὰ τῶν κατωθι ἀναφερομένων ἤρχισαν νὰ ἐκλείπωσιν ἢ τοῦλάχιστον νὰ χλευάζωνται, καὶ νὰ περιορίζωνται μόνον εἰς τὰς κατωτέρας τοῦ λαοῦ τάξεις, αἵτινες εἶναι πάντοτε ὁ πιστότερος φύλαξ τῆς προγονικῆς παρχκαταθήκης.

(1) Ὅρα φυλλάδιον Πανδώρας 234 περὶ τῆς ἐλληνικῆς κοινῆς πόλεως Στενημάχου, καὶ 249 περὶ τῆς διοικήσεως Φιλιππουπόλεως.

(2) Εἶδος γυναικείου ἀναδέσμου.

δοῦ Νορθούικ καὶ Ἀμιλτωνος τὸ ἔτος 1859, ἦν ὁ δεύτερος ἐν τῷ καταλόγῳ, πρώτου ὄντος μόνου τοῦ λόρδου Ἀβερδίνου. Τὸ ἔτος 1828 ἐξελέχθη μέλος τοῦ Κλαῦδ(6) Ἦν προσέτι μέλος τῆς βασιλικῆς γεωγραφικῆς ἐταιρίας, καὶ ἐπίτιμον μέλος τῆς ἀσιατικῆς ἐταιρίας, ἀντιπρόεδρος τῆς βασιλικῆς ἐταιρίας τῆς φιλολογικῆς, ἐπίτιμον μέλος τῆς βασιλικῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν τοῦ Βερολίνου, καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος τοῦ γαλλικοῦ βασιλικοῦ Ἰνστιτούτου.

Τὸ 1858 ὁ συνταγματάρχης Λήκιος ἐνιμνεύθη τὴν Ἐλισάβετ Οὐράνη, πρεσβυτάτην θυγατέρα τοῦ Καρλόλου Οὐέλκινς, καὶ χάραν τοῦ Οὐίλχελμου Μάρσδεν. Ἀμφότερα τὰ ὀνόματα ταῦτα εἰσὶ γνωστά εἰς τὸν ἀνατολικὸν φιλολογικὸν κόσμον.

Τὴν 6 Ἰαννουαρίου 1860 ὁ συνταγματάρχης Λήκιος ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ μετὰ βραχείαν τινὰ καὶ ἄεικν ἀσθένειαν. Ἡ διάνοια αὐτοῦ οὐδέποτε ἐξηθέρωνεν ἡ δραστηριότης αὐτοῦ μόλις ἐχαλαρώθη ὑπὸ τὸ βάρος ἐτῶν τριῶν πρὸς τοῖς ὀγδὼν ἑκατοσίν. Χαρακτηριστικώτατον τοῦ ἀνδρὸς ὑπῆρξεν ἡ μετριοφροσύνη καὶ ἡ ἀποχώρησις. Αἱ ιδιότητες αὗται τοῦ χαρκτικῆρος του, καθίστων μὲν αὐτὸν προσφιλέστατον πρὸς πάντας ὅσοι ἦσαν οἰκαιοὶ αὐτῷ, ἀπέκρυπτον δὲ εἰς τοὺς πολλοὺς τὰς ἐξόχους πνευματικὰς φυνάμεις καὶ τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ παιδείαν.

Ὁ συνταγματάρχης Λήκιος ἐτάφη ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ Kensal Green. Ὁ ἱερεὺς ὁ Ἕλληνας ἐξ οἰκείας βουλήσεως συνώδευσε τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ, ἐκφράζων διὰ τούτου τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους τοῦ πρὸς ἄνδρα, ὅστις οὐδενὸς ἐφείσατο μέσου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐλληνικῆς ἐθνικότητος, καὶ τοσοῦτον εἰργάσθη πρὸς ἐρμηνείαν καὶ διασάφισιν τῶν περιεργωτάτων ιδιοτήτων τῆς ἐλληνικῆς χώρας, καὶ τῶν σκηνῶν τῆς ἐνδόξου ἱστορίας αὐτῆς. Ἐν αὐτῷ ἀπωλέσθημεν οὐ μόνον ἄνδρα σοφὸν καὶ ἀρχαιολόγον, ἀλλὰ καὶ ἑπερον μέλος, συνδόν ἡμᾶς μετὰ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, τῆς φιλολογίας, καὶ τῆς κοινωνίας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Κ. ΦΡΕΑΡΙΤΗΣ.

ἀρχιτεκτονικῆς, πρὸς εἶδосιν τοῦ ὁποῦ ἐδαπανήθησαν τρεῖς χιλιάδες λίρῶν. An investigation of the principles of Athenian Architecture, &c. London 1851. Published by the society of Dilettanti.

(6) Club κυρίως σημαίνει κορόνην, ῥόπαλον, Hercules club, τὸ ῥόπαλον τοῦ Ἡρακλέους, ἐξ οὗ μεταφορικῶς καὶ δύναμις ἢ ἰσχύς ἔθεν club-in ὁ νόμος τοῦ ἰσχυροτέρου. Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης τῆς λέξεως σημασίας σύλλογοι καὶ συστήματα ἀνθρώπων πρὸς τινα πολιτικὴν ἢ ἄλλον τινα ἠθικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν σκοπὸν ὀνομασθήσαν club, τοῦτέστι κυρίως δύναμις ἢ ἰσχύς. Ἡ ἀνωτέρω μνημονευμένη ἐταιρία φέρει μόνον τὸ γενικὸν ὄνομα πάσης ἐταιρίας, καλούμενης ἀπλῶς club, διότι εἶναι σύλλογος πολυμελέστατος πάντων ἐν γένει τῶν ἐπὶ παιδείᾳ ὁ ἀντινομένων ἀνδρῶν, περιλαμβάων πρόσωπα πάσης κοινωνικῆς τάξεως. Ἐν αὐτῇ π. χ. συναντῶνται ὑπουργοὶ καὶ ἔμποροι, καθηγηταὶ καὶ καλλιτέχναι, βορμῆχαι καὶ τραπέζιται· οὕτω δὲ κυρίως ἡ ἐταιρία αὕτη χρησιμεύει ὡς μέσον συναντήσεως, ἐπὶ ὁμοῦ διακοινώσεως ἰδεῶν, προσώπων, αἰτιῶν ἄλλως δυσκόλως ἰδύναντο νὰ συνέλθωσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐνεκα τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῶν ἀσχολιῶν αὐτῶν.